COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.11.2010
COM(2010) 673 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CONSILIU

Strategia de securitate internă a UE în acţiune: cinci paşi către o Europă mai sigură

1. MODELUL EUROPEAN DE SECURITATE: CONLUCRARE PENTRU O EUROPĂ MAI SIGURĂ

Majoritatea europenilor îşi pot desfăşura viaţa de zi cu zi într-un mediu relativ sigur. Totodată, societăţile noastre se confruntă cu ameninţări grave la adresa securităţii, care devin tot mai ample şi mai complexe. În prezent, multe dintre provocările la adresa securităţii au un caracter transfrontalier şi transectorial. Niciun stat membru nu este în măsură să răspundă acestor ameninţări pe cont propriu. Acest aspect preocupă cetăţenii şi întreprinderile din Uniune. Patru din cinci europeni doresc intensificarea acţiunilor la nivelul UE împotriva criminalităţii organizate şi a terorismului[1].

S-au realizat deja multe pentru a răspunde acestor ameninţări emergente şi pentru a spori securitatea Europei. Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona[2] şi datorită orientărilor furnizate de Programul de la Stockholm şi de planul de acţiune al acestuia[3], UE are în prezent oportunitatea de a întreprinde în continuare acţiuni ferme. Strategia de securitate internă, adoptată la începutul anului 2010 în timpul mandatului preşedinţiei spaniole[4], a identificat provocările, principiile şi orientările în vederea abordării acestor aspecte în interiorul UE; în acest document, Comisia a fost invitată să prezinte acţiuni în vederea punerii în aplicare a strategiei. Prin urmare, prezenta comunicare – intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acţiune" – se bazează pe ceea ce statele membre şi instituţiile UE au convenit deja şi propune o linie comună de acţiune pentru următorii patru ani, în scopul de a fi mai eficienţi în combaterea şi prevenirea **infracţiunilor grave şi a criminalităţii organizate, a terorismului şi a criminalităţii cibernetice**, în consolidarea **gestionării frontierelor noastre externe** şi în dezvoltarea unei capacităţi de **rezilienţă în caz de dezastre naturale sau provocate de om**.

Un program comun pentru provocări comune

În ceea ce priveşte securitatea noastră internă, rolul UE constă în elaborarea de politici şi de texte legislative comune şi în colaborarea practică în domeniul cooperării poliţieneşti şi judiciare, al gestionării frontierelor şi al gestionării crizelor. În cadrul eforturilor pe care le depunem în vederea îndeplinirii obiectivelor noastre de securitate, atât politicile interne, cât şi cele externe au un rol esenţial.

---

1 Eurobarometru Standard nr. 71.

2 Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (TFUE).

3 Programul de la Stockholm: o Europă deschisă şi sigură în serviciul cetăţenilor şi pentru protecţia acestora (documentul 17024/09 al Consiliului); Crearea unui spaţiu de libertate, securitate şi justiţie pentru cetăţenii Europei: Plan de acţiune pentru punerea în aplicare a Programului de la Stockholm - COM(2010) 171. Programul de la Stockholm este programul UE în domeniul justiţiei şi al afacerilor interne pentru perioada 2010-2014.

4 Document 5842/2/2010 al Consiliului, Strategia de securitate internă a Uniunii Europene: către un model european de securitate.

Prin urmare, „Strategia de securitate internă a UE în acțiune” propune un program comun pentru statele membre, Parlamentul European, Comisie, Consiliu, agenții și alți actori, inclusiv societatea civilă și autoritățile locale. Acest program ar trebui să fie susținut de o industrie de securitate solidă a UE, în care producătorii și prestatorii de servicii conlucrează cu utilizatorii finali. De asemenea, eforturile noastre comune de a formula răspunsuri la provocările în materie de securitate cu care ne confruntăm în prezent vor contribui la consolidarea și dezvoltarea modelului european de economie socială de piață, prezentat în strategia Europa 2020.

Politici de securitate bazate pe valori comune

„Strategia de securitate internă a UE în acțiune”, precum și instrumentele și acțiunile pentru punerea în aplicare a acesteia, trebuie să se bazeze pe valori comune, inclusiv pe statul de drept și pe respectarea drepturilor fundamentale, astfel cum se prevede în **Carta drepturilor fundamentale a UE**[5]. Modul în care abordăm gestionarea crizelor trebuie să se caracterizeze prin solidaritate. Politicile noastre de combatere a terorismului ar trebui să fie proporționale cu amploarea provocărilor și să se concentreze asupra prevenirii unor eventuale atacuri. Atunci când aplicarea eficientă a legii în UE este facilitată prin schimbul de informații, trebuie să protejăm, de asemenea, viața privată a persoanelor și dreptul fundamental al acestora la protecția datelor cu caracter personal.

Securitatea internă din perspectivă mondială

Securitatea internă nu se poate realiza fără a lua în considerare restul lumii și, prin urmare, este important să se asigure coerența și complementaritatea între aspectele interne și externe ale securității UE. Valorile și prioritățile strategiei de securitate internă, inclusiv angajamentul nostru de a promova drepturile omului, democrația, pacea și stabilitatea în vecinătatea noastră și dincolo de aceasta, fac parte integrantă din abordarea prevăzută în strategia europeană de securitate[6]. Astfel cum se recunoaște în strategia în cauză, relațiile cu partenerii noștri, în special cu Statele Unite ale Americii, au o importantă fundamentală în combaterea infracțiunilor grave și a criminalității organizate, precum și a terorismului.

Securitatea ar trebui integrată în parteneriatele strategice relevante și aceasta ar trebui luată în considerare în dialogul cu partenerii noștri atunci când se programează finanțările acordate de UE în cadrul acordurilor de parteneriat. În special prioritățile legate de securitatea internă ar trebui să fie abordate în cadrul dialogurilor politice cu țări terțe și organizații regionale, dacă este cazul, și al dialogurilor relevante pentru combaterea amenințărilor multiple, cum ar fi traficul de persoane, traficul de droguri și terorismul. De asemenea, UE va acorda o atenție specială țărilor și regiunilor terțe care ar putea avea nevoie de sprijin și de expertiză din partea UE și a statelor membre, atât în interesul securității externe, cât și al celei interne. Serviciul European de Acțiune Externă va permite integrarea în mai mare măsură a acțiunii și a expertizei, utilizând competențele și cunoștințele statelor membre, ale Consiliului și ale Comisiei. Experți în materie de securitate ar trebui să fie detașați pe lângă delegațiile UE, în

[5] „Strategie pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale de către Uniunea Europeană” - COM(2010) 573.

[6] „Strategia europeană de securitate: o Europă sigură într-o lume mai bună” a fost adoptată în 2003 și revizuită în 2008.

special în țările prioritare, inclusiv ofițeri de legătură Europol și magistrați de legătură[7]. Responsabilitățile și funcțiile corespunzătoare ale acestor experți vor fi definite de Comisie și de Serviciul European de Acțiune Externă.

2. CINCI OBIECTIVE STRATEGICE PENTRU SECURITATEA INTERNĂ

Prezenta comunicare identifică cele mai urgente provocări la adresa securității UE în anii următori. Aceasta propune cinci obiective strategice și acțiuni specifice pentru perioada 2011-2014, care, împreună cu eforturile și inițiativele în curs, vor contribui la o UE mai sigură.

Infracțiunile grave și criminalitatea organizată au diferite forme: trafic de persoane, trafic de droguri și de arme de foc, spălare de bani, transport ilicit și descărcare de deșeuri în interiorul și în afara Europei. Chiar și infracțiunile aparent minore, cum ar fi tâlhăria și furtul de mașini, vânzarea de mărfuri contrafăcute și periculoase și delictele comise de bande itinerante, sunt adesea manifestări la nivel local ale rețelelor infracționale internaționale. Aceste infracțiuni necesită o acțiune europeană concertată. La fel trebuie să se procedeze și în cazul **terorismului**: societățile noastre rămân vulnerabile în fața atacurilor de tipul atentatelor cu bombă care au afectat transportul public din Madrid, în 2004, și din Londra, în 2005. Trebuie să ne intensificăm eforturile și să conlucrăm mai îndeaproape pentru a preveni comiterea de noi atentate.

O altă amenințare tot mai importantă este **criminalitatea cibernetică**. Europa este o țintă-cheie pentru criminalitatea cibernetică din cauza infrastructurii sale avansate de internet, a numărului mare de utilizatori, precum și a economiilor și a sistemelor sale de plată prin intermediul internetului. Cetățenii, întreprinderile, guvernele și infrastructura critică trebuie să fie mai bine protejate împotriva infractorilor care profită de tehnologiile moderne. De asemenea, **securitatea frontierelor** necesită o acțiune mai coerentă. Având frontiere externe comune, contrabanda și alte activități transfrontaliere ilegale trebuie să fie combătute la nivel european. Prin urmare, controlul eficient al frontierelor externe ale UE este esențial pentru spațiul de liberă circulație.

În plus, în ultimii ani, am observat o creștere a frecvenței și a intensității **dezastrelor** naturale și a celor provocate de om în Europa și în vecinătatea sa imediată. Aceasta a demonstrat necesitatea de a avea o capacitate europeană de răspuns în caz de crize și de dezastre mai solidă, mai coerentă și mai bine integrată, precum și necesitatea de a pune în aplicare politicile existente de prevenire a dezastrelor și legislația în materie.

OBIECTIVUL NR. 1: destrămarea rețelelor infracționale internaționale

În ciuda unei cooperări sporite între autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare, precum și între statele membre, rețelele infracționale internaționale rămân foarte active, obținând profituri considerabile din săvârșirea de infracțiuni. Alături de coruperea și intimidarea populației și a autorităților locale, aceste profituri sunt adesea utilizate pentru infiltrarea în economie și subminarea încrederii publice.

---

[7] În conformitate cu Decizia 2009/426/JAI a Consiliului privind Eurojust, care trebuie transpusă până în iunie 2011.

Prin urmare, pentru prevenirea criminalității este esențial să fie destrămate rețelele infracționale și să fie combătute stimulentele financiare care le atrag. În acest scop, ar trebui consolidată cooperarea practică în materie de aplicare a legii. Autoritățile din toate sectoarele și de la diferite niveluri ar trebui să conlucreze pentru a proteja economia și profiturile obținute din săvârșirea de infracțiuni ar trebui să fie urmărite și confiscate în mod eficient. De asemenea, este necesar să depășim obstacolele pe care le reprezintă abordările naționale divergente, dacă este cazul, prin intermediul legislației privind cooperarea judiciară pentru consolidarea recunoașterii reciproce, al adoptării de definiții comune ale infracțiunilor și al stabilirii unor sancțiuni penale minimale[8].

Acțiunea nr.1: identificarea și dezmembrarea rețelelor infracționale

Pentru identificarea și destrămarea rețelelor infracționale, este esențial să se înțeleagă metodele de operare ale membrilor acestora și modul de finanțare.

Prin urmare, Comisia va prezenta, în 2011, o propunere legislativă privind colectarea **registrelor cu numele pasagerilor** în cazul zborurilor care intră pe teritoriul UE sau care ies de pe teritoriul acesteia. Datele în cauză vor fi analizate de autoritățile din statele membre în scopul prevenirii și al urmăririi penale a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave.

Înțelegerea originii infracționale a fondurilor și a circulației acestora depinde de informațiile referitoare la proprietarii societăților, precum și la circuitele urmate de aceste fonduri. În practică, autoritățile de aplicare a legii, autoritățile judiciare, organismele administrative de anchetă, cum ar fi OLAF, și profesioniștii din sectorul privat întâmpină dificultăți în obținerea unor astfel de informații. Prin urmare, până în 2013, UE ar trebui să ia în considerare, ținând cont de discuțiile cu partenerii săi internaționali în cadrul Grupului de acțiune financiară internațională, revizuirea **legislației UE în materie de combatere a spălării banilor**, pentru consolidarea transparenței persoanelor juridice și a dispozițiilor legale. Pentru a contribui la urmărirea fondurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni, unele state membre au instituit un registru central al conturilor bancare. În vederea maximizării utilității acestor registre în scopuri de aplicare a legii, Comisia va elabora orientări în 2012. În scopul investigării în mod eficace a tranzacțiilor cu fonduri provenite din săvârșirea de infracțiuni, autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare ar trebui să fie dotate cu echipamentele necesare și să fie formate pentru a colecta, a analiza, și, dacă este cazul, a face schimb de informații, utilizând astfel pe deplin centrele naționale de excelență pentru investigarea fondurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și programele de formare ale Colegiului European de Poliție (CEPOL). În 2012, Comisia va propune o strategie în acest domeniu.

În plus, caracterul internațional al rețelelor infracționale necesită efectuarea mai multor **operațiuni comune**, care implică poliția, autorități vamale, polițiști de frontieră și autorități judiciare din diferite state membre, precum și Eurojust, Europol și OLAF. Astfel de operațiuni, inclusiv **echipe comune de anchetă**[9], ar trebui organizate - dacă este cazul, într-un

---

[8] Propunerile recente de directive privind traficul de persoane, exploatarea sexuală a copiilor și criminalitatea cibernetică reprezintă un pas important în această direcție. Articolul 83 alineatul (1) din TFUE enumeră următoarele alte infracțiuni grave: terorism, trafic ilicit de droguri, trafic ilicit de arme, spălare de bani, corupție, contrafacerea mijloacelor de plată și criminalitate organizată.

[9] Articolul 88 alineatul (2) litera (b) din TFUE și Decizia 2008/615/JAI a Consiliului privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere.

termen scurt - cu sprijinul deplin al Comisiei, conform priorităților, obiectivelor strategice și planificării stabilite de către Consiliu pe baza analizelor relevante ale amenințărilor[10].

În plus, Comisia și statele membre ar trebui să continue să asigure punerea în aplicare efectivă a **mandatului european de arestare** și să prezinte rapoarte referitoare pe această temă, inclusiv privind efectele acestuia asupra drepturilor fundamentale.

Acțiunea nr. 2: protejarea economiei împotriva infiltrării de natură infracțională

Rețelele infracționale se bazează pe corupție pentru a-și investi profiturile în economia legală, erodând încrederea în instituțiile publice și în sistemul economic. Este foarte important să se susțină voința politică de combatere a corupției. Prin urmare, acțiunea la nivelul UE și schimbul de bune practici sunt necesare, iar Comisia va înainta, în 2011, o propunere privind măsuri de monitorizare și de susținere a **eforturilor depuse de statele membre pentru combaterea corupției**.

Ar trebui să se elaboreze politici în vederea implicării organismelor guvernamentale și de reglementare care sunt responsabile de acordarea licențelor, a autorizațiilor, a contractelor de achiziții sau a subvențiilor („**abordarea administrativă**”) pentru a proteja economia împotriva infiltrării de către rețelele infracționale. Comisia va acorda un sprijin practic statelor membre, instituind, în 2011, o rețea a punctelor de contact naționale în vederea dezvoltării celor mai bune practici și sponsorizând proiecte-pilot privind aspecte practice.

Mărfurile contrafăcute generează profituri însemnate pentru grupurile de criminalitate organizată, denaturează fluxurile comerciale ale pieței unice, subminează industria europeană și pun în pericol sănătatea și siguranța cetățenilor europeni. Prin urmare, în contextul viitorului său plan de acțiune împotriva contrafacerilor și a pirateriei, Comisia va lua toate inițiativele corespunzătoare pentru a încuraja **asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală** în mod mai eficient. Până atunci, pentru a combate vânzarea de mărfuri contrafăcute pe internet, autoritățile vamale ale statelor membre și Comisia ar trebui să adapteze legislația, dacă este cazul, să instituie puncte de contact în cadrul administrațiilor vamale naționale și să facă schimb de bune practici.

Acțiunea nr. 3: confiscarea activelor provenite din săvârşirea de infracțiuni

Pentru a combate influența financiară a rețelelor infracționale, statele membre trebuie să facă tot posibilul pentru a sechestra, a îngheța, a gestiona și a confisca activele provenite din săvârșirea de infracțiuni și pentru a se asigura că acestea nu sunt recuperate de delicvenți.

În acest scop, în 2011, Comisia va prezenta **propuneri legislative** pentru consolidarea cadrului juridic al UE[11] privind **confiscarea**, în special pentru a permite în mai mare măsură confiscarea în cazul implicării unei părți terțe[12] și confiscarea extinsă[13] și pentru a facilita

---

10 Concluziile 15358/10 ale Consiliului privind crearea și punerea în aplicare a unui ciclu de politică al UE pentru combaterea crimei organizate și a infracțiunilor grave internaționale.

11 Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului privind spălarea banilor și confiscarea.

12 Confiscarea în cazul implicării unei părți terțe presupune confiscarea activelor care au fost transferate de o persoană anchetată sau condamnată către părți terțe.

13 Confiscarea extinsă este capacitatea de a confisca active care merg dincolo de încasările directe obținute ca urmare a comiterii unei infracțiuni, astfel încât nu este nevoie să se stabilească o legătură între

recunoașterea reciprocă între statele membre a ordinelor de confiscare care nu necesită pronunțarea unei hotărâri de condamnare[14].

Până în 2014, statele membre trebuie[15] să înființeze **birouri de recuperare a activelor**, care să aibă resursele, competențele și formările necesare, precum și capacitatea de a face schimb de informații. Până în 2013, Comisia va dezvolta indicatori comuni, pe baza cărora statele membre ar trebui să evalueze performanța acestor birouri. În plus, până în 2014, statele membre ar trebui, de asemenea, să ia măsurile instituționale necesare, de exemplu prin crearea birourilor de recuperare a activelor, pentru a se asigura că activele înghețate nu își pierd valoarea înainte de a fi, în cele din urmă, confiscate. În paralel, în 2013, Comisia va elabora orientări privind cele mai bune practici pentru a împiedica grupurile infracționale să redobândească activele confiscate.

OBIECTIVUL NR. 2: prevenirea terorismului și combaterea radicalizării și a recrutării

Amenințarea pe care o reprezintă terorismul rămâne semnificativă și evoluează în mod constant[16]. Organizațiile teroriste se adaptează și inovează, astfel cum au demonstrat atacurile din Mumbay în 2008, tentativa de atac la bordul unui avion pe ruta Amsterdam-Detroit în ziua de Crăciun a anului 2009 și comploturile recent descoperite, care au afectat mai multe state membre. În prezent, amenințările vin atât din partea unor teroriști organizați, cât și a unor așa-numiți „lupi singuratici", care, probabil, și-au dezvoltat convingerile radicale pe baza propagandei extremiste și au găsit pe internet materiale de formare. Eforturile noastre de combatere a terorismului trebuie să evolueze pentru a putea răspunde amenințărilor printr-o abordare europeană coerentă, care să includă acțiuni preventive[17]. În plus, UE ar trebui să continue să desemneze infrastructura critică și să elaboreze planuri de protejare a acelor active, inclusiv serviciile de transport și generarea și transmiterea de energie, care sunt esențiale pentru funcționarea societății și a economiei[18].

Statele membre au un rol esențial în îndeplinirea acestor obiective, prin depunerea de eforturi coordonate și eficiente, cu întregul sprijin al Comisiei, fiind asistate de coordonatorul UE pentru combaterea terorismului.

---

activele suspectate a fi obținute din săvârșirea de infracțiuni și un anumit tip de comportament infracțional.

14 Procedurile care nu necesită pronunțarea unei hotărâri de condamnare permit înghețarea și confiscarea activelor, indiferent dacă anterior proprietarul a fost condamnat penal.

15 Decizia 2007/845/JAI a Consiliului impune fiecărui stat membru obligația de a înființa cel puțin un birou de recuperare a activelor pe teritoriul său.

16 Pentru cele mai recente cifre, a se vedea raportul Europol din 2010 privind situația terorismului și evoluția acesteia (*Terrorism Situation and Trend* - TESAT).

17 Strategia UE de combatere a terorismului, doc. 14469/4/05 din noiembrie 2005 stabilește o abordare bazată pe patru elemente, și anume prevenire, protecție, urmărire și reacție. Pentru mai multe detalii, a se vedea „Politica UE de combatere a terorismului: principale realizări și viitoare provocări" - COM (2010) 386.

18 Directiva privind infrastructurile critice europene (2008/114/CE), care face parte din programul european mai amplu de protecție a infrastructurilor critice, al cărei domeniu de aplicare depășește protecția împotriva amenințărilor teroriste.

Acțiunea nr. 1: punerea la dispoziția comunităților a unor mijloace de acțiune pentru a preveni radicalizarea și recrutarea

Radicalizarea care poate duce la acte de terorism se poate controla cel mai bine la nivelul cel mai apropiat de persoanele cele mai expuse din comunitățile cele mai afectate. Aceasta necesită o cooperare strânsă cu autoritățile locale și cu societatea civilă, precum și punerea unor mijloace de acțiune la dispoziția grupurilor-cheie din comunitățile vulnerabile. Elementul central al acțiunii de combatere a radicalizării și a recrutării este - și ar trebui să rămână - la nivel național.

Mai multe state membre depun eforturi în acest domeniu și anumite orașe din UE au dezvoltat abordări locale la nivel de comunitate și politici de prevenire. Adesea, aceste inițiative au fost încununate de succes și Comisia va continua să acorde sprijin în vederea facilitării schimbului de astfel de experiențe[19].

În primul rând, până în 2011, și în parteneriat cu Comitetul Regiunilor, Comisia va promova crearea unei **rețele a UE pentru creșterea gradului de informare a publicului cu privire la radicalizare**, care să fie susținută prin crearea unui forum de discuții online și prin organizarea de conferințe în întreaga UE, pentru a face schimb de experiențe, de cunoștințe și de bune practici, în scopul de a atrage mai mult atenția publicului asupra radicalizării și a tehnicilor de comunicare, în scopul combaterii ideilor teroriste. La această rețea vor participa responsabili politici, funcționari însărcinați cu aplicarea legii și cu asigurarea securității, procurori, autorități locale, universitari, experți de teren și organizații ale societății civile, inclusiv grupuri ale victimelor. Statele membre ar trebui să utilizeze ideile apărute în cadrul rețelei pentru a crea spații comunitare fizice și virtuale de dezbateri deschise, care să încurajeze modelele credibile și liderii de opinie să transmită mesaje pozitive, oferind alternative la discursul terorist. De asemenea, Comisia va susține activitatea organizațiilor societății civile care prezintă, traduc și combat propaganda extremistă violentă de pe internet.

În al doilea rând, Comisia va organiza, în 2012, o **conferință ministerială** privind prevenirea radicalizării și a recrutării, în cadrul căreia statele membre vor avea oportunitatea de a prezenta exemple de acțiuni încununate de succes în combaterea ideologiei extremiste.

În al treilea rând, luând în considerare aceste inițiative și discuții, Comisia va elabora un **manual al acțiunilor și experiențelor** pentru a susține eforturile statelor membre, din fazele inițiale ale prevenirii radicalizării și până la destrămarea recrutării, precum și pentru a face posibile retragerea și reabilitarea.

Acțiunea nr. 2: blocarea accesului teroriștilor la finanțare și la produse cu dublă utilizare și urmărirea tranzacțiilor acestora

În 2011, Comisia va lua în considerare elaborarea unui cadru pentru măsurile administrative luate în temeiul articolului 75 din tratat în ceea ce privește înghețarea activelor pentru

[19] În cadrul strategiei UE pentru combaterea radicalizării și a recrutării în scopuri teroriste (CS/2008/15175), Comisia a susținut cercetarea și înființarea Rețelei europene de experți în domeniul radicalizării pentru a studia fenomenele radicalizării și recrutării, proiectele sub conducerea statelor membre privind, de exemplu, poliția comunitară, comunicarea și radicalizarea în penitenciare, și a alocat aproximativ 5 milioane de euro pentru proiecte în favoarea victimelor și a susținut rețeaua asociațiilor victimelor terorismului.

prevenirea și combaterea terorismului și a altor acte similare. Planurile de acțiune ale UE pentru împiedicarea accesului la substanțe explozive (2008) și la substanțe chimice, biologice, radioactive și nucleare (CBRN) (2009) trebuie să fie puse în aplicare în mod prioritar, atât prin intermediul acțiunilor legislative, cât și a celor nelegislative. Acest fapt include adoptarea unui regulament, propus de Comisie în 2010, de limitare a accesului general la precursori chimici utilizați în scopul fabricării explozivilor. De asemenea, aceasta implică înființarea unei rețele europene a unităților de aplicare a legii specializate în domeniul CBRN, care asigură că statele membre iau în considerare riscurile CBRN în planificarea lor națională. O altă măsură este crearea, în cadrul Europol, a unui sistem rapid de alertă în scopul aplicării legii pentru incidentele care au legătură cu materiale CBRN. Aceste acțiuni necesită o coordonare strânsă cu statele membre și ar trebui să implice parteneriate public-private, dacă este cazul. Pentru reducerea la minimum a riscului ca organizații teroriste și actori statali să aibă acces la acele materiale care ar putea fi utilizate pentru a produce explozivi și arme de distrugere în masă (biologice, chimice sau nucleare), UE ar trebui să întărească sistemul de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare și aplicarea acestuia la frontierele sale și la nivel internațional.

În urma semnării acordului privind Programul de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste cu Statele Unite ale Americii, în 2011, Comisia va **dezvolta o politică pentru ca UE să extragă și să analizeze datele de mesagerie financiară** deținute pe teritoriul său.

Acțiunea nr. 3: protecția transporturilor

Comisia va dezvolta în continuare sistemul UE în materie de securitate aviatică și maritimă, bazat pe evaluarea continuă a amenințărilor și a riscurilor. Comisia va lua în considerare progresele înregistrate de tehnicile și tehnologia de cercetare în domeniul securității, utilizând programe ale UE, cum ar fi Galileo și inițiativa GMES[20] privind observarea europeană a Pământului. Comisia va depune eforturi pentru asigurarea acceptării acestor măsuri de către public, încercând să stabilească cel mai bun echilibru între cel mai ridicat nivel posibil de securitate și confortul călătoriei, controlul costurilor și protecția vieții private și a sănătății. De asemenea, aceasta va pune accentul pe consolidarea continuă a inspecțiilor și a sistemului de punere în aplicare, inclusiv monitorizarea activităților de transport de mărfuri. Cooperarea internațională este esențială și poate contribui la promovarea unor standarde îmbunătățite de securitate în întreaga lume, asigurând, totodată, utilizarea eficientă a resurselor și limitând suprapunerea inutilă a verificărilor de securitate.

Este necesar și justificat să se adopte o abordare europeană mai activă în domeniul amplu și complex al **securității transporturilor terestre** și, în special al securității transportului de pasageri[21]. Comisia intenționează să extindă măsurile existente privind securitatea transportului urban pentru a acoperi (a) transportul feroviar local și regional și (b) transportul feroviar de mare viteză, inclusiv infrastructura aferentă. Până în prezent, activitatea la nivelul UE s-a limitat la schimburi de informații și de cele mai bune practici, reflectând preocupările în materie de subsidiaritate și absența unei organizații internaționale comparabile cu Organizația Maritimă Internațională sau cu Organizația Aviației Civile Internaționale, care necesită o abordare europeană coordonată. Comisia consideră că, într-o primă etapă a unei

[20] GMES este prescurtarea pentru *Global Monitoring for Environment and Security*, care înseamnă „monitorizarea globală pentru mediu și securitate”.

[21] Consiliul European, martie 2004, Declarația privind combaterea terorismului.

acțiuni viitoare, ar fi util să se analizeze posibilitatea creării unui comitet permanent privind securitatea transporturilor terestre, condus de Comisie și reunind experți în domeniul transporturilor și al aplicării legii, precum și a unui forum în cadrul căruia să se facă schimb de opinii între părțile interesate din sectorul public și din cel privat, ținând cont de experiențele anterioare în materie de securitate a transportului aviatic și maritim. Luând în considerare evenimentele recente, s-a accelerat activitatea în curs care vizează îmbunătățirea și consolidarea procedurilor de monitorizare a transportului aerian de mărfuri în tranzit din țări terțe.

Aspectele în materie de securitate a transporturilor vor fi abordate în detaliu într-o comunicare privind politica de securitate a transporturilor, care va fi publicată în 2011.

OBIECTIVUL NR. 3: creșterea nivelului de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul cibernetic

Securitatea rețelelor informatice este un factor esențial pentru buna funcționare a societății informaționale. Acest fapt este recunoscut în Agenda digitală pentru Europa[22] care a fost publicată recentă și care abordează aspecte legate de criminalitate cibernetică, securitate cibernetică, un internet mai sigur și viață privată, ca fiind principalele elemente în consolidarea încrederii și a securității pentru utilizatorii rețelei. De asemenea, dezvoltarea rapidă și utilizarea noilor tehnologii ale informației au creat noi forme de activități infracționale. Criminalitatea cibernetică este un fenomen mondial care cauzează prejudicii semnificative pieței interne a UE. În timp ce structura însăși a internetului nu are frontiere, competențele în materie de urmărire penală a infracțiunilor cibernetice se limitează, în continuare, la teritoriul național. Statele membre trebuie să își unească eforturile la nivelul UE. Centrul pentru combaterea criminalității bazate pe tehnologii avansate, din cadrul Europol, joacă deja un rol important de coordonare în materie de aplicare a legii, dar sunt necesare acțiuni suplimentare.

Acțiunea nr. 1: dezvoltarea capacităților în domeniul aplicării legii și în cadrul sistemului judiciar

Până în 2013, UE va înființa, în cadrul structurilor existente, **un centru de combatere a criminalității cibernetice**, care va permite statelor membre și instituțiilor UE să dezvolte capacități operaționale și analitice pentru efectuarea de anchete și cooperarea cu parteneri internaționali[23]. Centrul va îmbunătăți evaluarea și monitorizarea măsurilor existente în materie de prevenire și anchetare, va susține dezvoltarea formării și a creșterii gradului de informare a autorităților de aplicare a legii și a celor judiciare, va coopera cu Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (*European Network and Information Security Agency* - ENISA) și va crea o interfață cu o rețea de echipe naționale/guvernamentale de intervenție în caz urgență informatică (*Computer Emergency Response Teams* - CERT). Centrul de combatere a criminalității cibernetice ar trebui să devină punctul central al luptei Europei împotriva acestui fenomen.

La nivel național, statele membre ar trebui să asigure standarde comune pentru polițiști, judecători, procurori și experți medico-legali în anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor

---

22 COM(2010) 245.

23 În 2011, Comisia va încheia un studiu de fezabilitate privind acest centru.

cibernetice. În cooperare cu Eurojust, CEPOL și Europol, statele membre sunt încurajate să își dezvolte, până în 2013, capacitățile naționale în materie de creștere a gradului de informare cu privire la criminalitatea cibernetică și în materie de formare și să înființeze centre de excelență la nivel național sau în parteneriat cu alte state membre. Aceste centre ar trebui să conlucreze îndeaproape cu mediul universitar și cu sectorul industrial.

Acțiunea nr. 2: conlucrarea cu sectorul industrial în vederea punerii la dispoziția cetățenilor a unor mijloace de acțiune și în vederea protejării acestora

Toate statele membre ar trebui să asigure că cetățenii pot **semnala** cu ușurință **incidente referitoare la infracțiuni cibernetice**. Odată evaluate, aceste informații ar fi transmise unei platforme naționale și, dacă este cazul, europene de alertă în materie de criminalitate cibernetică. Pe baza activității valoroase desfășurate în cadrul programului pentru un internet mai sigur, statele membre ar trebui să asigure, de asemenea, că cetățenii au acces cu ușurință la orientările privind amenințările cibernetice și la măsurile de precauție de bază care trebuie luate. Aceste orientări ar trebui să conțină informații referitoare la modul în care persoanele pot să își protejeze viața privată în mediul electronic, pot să detecteze și să comunice cazurile de acostare a copiilor pe internet în scopuri sexuale (*grooming*), pot să își echipeze calculatoarelor cu software antivirus și programe firewall, pot să își gestioneze parolele și pot să detecteze cazurile de phising, pharming sau alte atacuri. În 2013, Comisia va crea o unitate centrală de punere în comun a resurselor și de schimb de cele mai bune practici în timp real, între statele membre și sectorul industrial.

De asemenea, cooperarea între sectorul public și cel privat trebuie consolidată la nivel european prin intermediul Parteneriatului european public-privat pentru reziliență (EP3R). Acesta ar trebui să dezvolte în continuare măsuri și instrumente inovatoare în vederea îmbunătățirii securității, inclusiv cea a infrastructurii critice, precum și a rezilienței rețelelor și a infrastructurii informaționale. De asemenea, EP3R ar trebui să coopereze cu parteneri internaționali pentru consolidarea gestionării mondiale a riscului în materie de rețele informatice.

Gestionarea conținutului ilegal de pe internet – inclusiv incitarea la terorism – ar trebui să fie abordată prin intermediul orientărilor privind cooperarea, pe baza unor proceduri autorizate de notificare și de retragere, pe care Comisia intenționează să le dezvolte, până în 2011, împreună cu furnizorii de servicii de internet, cu autoritățile de aplicare a legii și cu organizațiile non-profit. Pentru a încuraja contactul și interacțiunea între aceste părți interesate, Comisia va promova utilizarea unei platforme bazate pe internet, numită „Inițiativa de contact împotriva criminalității cibernetice pentru industrie și aplicarea legii”.

Acțiunea nr. 3: îmbunătățirea capacității de combatere a atacurilor cibernetice

Este necesar să se adopte o serie de măsuri pentru îmbunătățirea prevenirii, detectării și reacției rapide în eventualitatea unor atacuri cibernetice sau a unei disfuncționalități cibernetice. În primul rând, fiecare stat membru și instituțiile UE ar trebui să aibă, până în 2012, o echipă **CERT** funcțională. Este important ca, odată ce au fost înființate, toate aceste echipe și autoritățile de aplicare a legii să coopereze în materie de prevenire și intervenție. În al doilea rând, până în 2012, statele membre ar trebui să creeze o rețea a echipelor lor CERT naționale/guvernamentale pentru a consolida nivelul de pregătire al Europei. De asemenea, această activitate va fi utilă în dezvoltarea, cu sprijinul Comisiei și al ENISA, a unui sistem

european de alertă și schimb de informații (*European Information Sharing and Alert System* - EISAS) pentru marele public, până în 2013, și a unei rețele a punctelor de contact între organismele relevante și statele membre. În al treilea rând, statele membre, în colaborare cu ENISA, ar trebui să dezvolte planuri naționale de urgență și să efectueze exerciții naționale și europene periodice de reacție la incidente și de redresare după producerea unui dezastru. În general, ENISA va susține aceste acțiuni, în scopul de a ridica nivelul standardelor privind CERT în Europa.

OBIECTIVUL NR. 4: consolidarea securității prin gestionarea frontierelor

Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, UE poate să utilizeze mai bine sinergiile dintre politicile de gestionare a frontierelor în materie de persoane și mărfuri, într-un spirit de solidaritate și de partajare a responsabilităților[24]. În ceea ce privește circulația persoanelor, UE poate aborda gestionarea migrației și combaterea criminalității ca pe un dublu obiectiv al strategiei privind gestionarea integrată a frontierelor. Această abordare se bazează pe trei aspecte strategice:

- o utilizare mai intensă a noilor tehnologii pentru verificările la frontiere [Sistemul de Informații Schengen de a doua generație (SIS II), Sistemul de Informații privind Vizele (VIS), sistemul de intrare/ieșire și programul de înregistrare a călătorilor);

- o utilizare mai intensă a noilor tehnologii pentru supravegherea frontierelor (Sistemul european de supraveghere a frontierelor - EUROSUR), cu sprijinul serviciilor de securitate GMES, și crearea treptată a unui mediu comun în vederea schimbului de informații pentru domeniul maritim al UE[25] și

- o coordonare îmbunătățită între statele membre, prin intermediul Frontex.

În ceea ce privește circulația mărfurilor, „amendamentul privind securitatea", adus Codului Vamal Comunitar în 2005[26], a pus bazele unor frontiere mai sigure și, totodată, mai deschise comerțului de mărfuri sigure. Toate mărfurile care intră în UE fac obiectul unei analize de risc în scopuri de securitate și siguranță, pe baza unor criterii și standarde comune de risc. Utilizarea resurselor este mai eficientă, întrucât acestea se concentrează mai ales asupra mărfurilor potențial periculoase. Sistemul se bazează pe informații anticipate privind operațiunile comerciale ale agenților economici, pe instituirea unui cadru comun de gestionare a riscului, precum și a unui statut de agent economic autorizat, care se vor aplica tuturor mărfurilor care intră în UE sau ies din UE. Aceste instrumente sunt complementare și creează o arhitectură complexă, care este dezvoltată în continuare pentru a face față organizațiilor infracționale din ce în ce mai complexe, pe care statele membre nu le pot combate pe cont propriu.

---

[24] Articolul 80 din TFUE.

[25] Comunicarea Comisiei, „Către integrarea supravegherii maritime: un mediu comun în vederea schimbului de informații pentru domeniul maritim al UE", COM (2009) 538.

[26] Regulamentul (CE) nr. 648/2005 al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului Vamal Comunitar.

Acțiunea nr. 1: utilizarea întregului potențial al EUROSUR

În 2011, Comisia va prezenta o propunere legislativă de **înființare a EUROSUR**, pentru a contribui la securitatea internă și la combaterea criminalității. EUROSUR va institui un mecanism prin intermediul căruia autoritățile statelor membre vor face schimb de informații operaționale privind supravegherea frontierelor și vor coopera reciproc, precum și cu Frontex, la nivel tactic, operațional și strategic[27]. EUROSUR va utiliza noile tehnologii dezvoltate cu ajutorul proiectelor de cercetare și al activităților finanțate de UE, cum ar fi imagistica prin satelit pentru detectarea și urmărirea țintelor la frontierele maritime, de exemplu urmărirea ambarcațiunilor rapide care transportă droguri în UE.

În ultimii ani, au fost lansate două inițiative majore privind cooperarea operațională la frontierele maritime – una privind traficul de persoane și filierele de imigrație clandestină, sub egida Frontex, și cealaltă, privind traficul de droguri în contextul MAOC-N[28] și a CeCLAD-M[29]. În cadrul dezvoltării acțiunii integrate și operaționale la frontierele sale maritime, UE va lansa, în 2011, un proiect-pilot la frontierele sale sudice sau sud-vestice, la care vor participa aceste două centre, Comisia, Frontex și Europol. Acest proiect-pilot va analiza sinergiile între datele privind analiza de risc și supravegherea în domenii de interes comun, referitoare la diferite tipuri de amenințări, cum ar fi drogurile și filierele de imigrație clandestină[30].

Acţiunea nr. 2: consolidarea contribuţiei Frontex la frontierele externe

În cursul operațiunilor sale, Frontex obține informații-cheie privind infractorii implicați în rețelele de trafic. Cu toate acestea, în prezent, aceste informații nu pot fi utilizate în continuare pentru analize de risc sau pentru a stabili mai bine obiectivele viitoarelor operațiuni comune. În plus, date relevante privind infractori prezumați nu ajung la autoritățile naționale competente sau la Europol în vederea efectuării unor anchete suplimentare. În același mod, Europol nu poate să comunice informațiile din fișierele sale de lucru analitice. Pe baza experienței dobândite și în contextul abordării globale a UE în materie de gestionare a informațiilor[31], Comisia consideră că faptul de a permite agenției Frontex să prelucreze și să utilizeze aceste informații, într-un scop limitat și în conformitate cu reguli clar definite de gestionare a datelor cu caracter personal, va contribui în mod semnificativ la dezmembrarea organizațiilor infracționale. Cu toate acestea, atribuțiile în cauză nu ar trebui să genereze o suprapunere a sarcinilor între Frontex și Europol.

Începând din 2011, Comisia, utilizând contribuțiile comune furnizate de Frontex și Europol, va prezenta, la sfârșitul fiecărui an, un raport privind infracțiunile transfrontaliere specifice, cum ar fi traficul de persoane, filierele de imigrație clandestină și traficul de mărfuri ilicite.

---

27 Propunerile Comisiei pentru dezvoltarea sistemului EUROSUR și pentru dezvoltarea unui mediu comun în vederea schimbului de informații (CISE) pentru domeniul maritim al UE sunt cuprinse în COM(2008) 68 și, respectiv, în COM(2009) 538. Recent, a fost adoptată o foaie de parcurs cu șase etape pentru instituirea CISE - COM(2010) 584.

28 MAOC-N - Centrul Maritim de Operațiuni și Analize – Stupefiante (*Maritime Analysis and Operations Centre – Narcotics*).

29 CeCLAD-M – Centrul de coordonare pentru lupta antidrog în Marea Mediterană *(Centre de Coordination pour la lutte antidrogue en Méditerranée)*.

30 Acest proiect va completa alte proiecte de supraveghere maritimă integrată, cum ar fi BlueMassMed și Marsuno, care vizează optimizarea eficacității supravegherii maritime în Marea Mediterană, Oceanul Atlantic și în bazinele maritime nord-europene.

31 Prezentare generală asupra modului de gestionare a informațiilor în spațiul de libertate, securitate și justiție - COM(2010) 385.

Acest raport anual va oferi o bază de evaluare a necesității de a organiza operațiuni comune în cadrul Frontex și operațiuni comune cu participarea poliției, a autorităților vamale și a altor autorități specializate în materie de aplicare a legii, începând din 2012.

Acţiunea nr. 3: gestionarea în comun a riscului în materie de circulaţie a mărfurilor la frontierele externe

În ultimii ani, s-au înregistrat evoluții semnificative de natură juridică și structurală, în vederea îmbunătățirii securității și a siguranței lanțurilor internaționale de aprovizionare și a circulației mărfurilor care trec frontierele UE. Cadrul comun de gestionare a riscurilor (*Common Risk Management Framework* - CRMF), pus în aplicare de autoritățile vamale, implică scanarea continuă a datelor comerciale electronice anterioare sosirii (și plecării) pentru a identifica riscurile în materie de securitate și amenințările la adresa siguranței pentru UE și cetățenii acesteia, precum și pentru abordarea acestor riscuri în mod corespunzător. De asemenea, CRMF prevede aplicarea unor controale mai intensive, care vizează anumite domenii prioritare, inclusiv politica comercială și riscurile financiare. De asemenea, acesta necesită un schimb sistematic de informații privind riscul, la nivelul UE.

În anii următori, va fi o provocare să se asigure efectuarea uniformă și de înaltă calitate a gestionării riscului, a analizei de risc aferente și a controalelor bazate pe risc în toate statele membre. Suplimentar raportului anual privind traficul de mărfuri ilicite menționat mai sus, Comisia va efectua, la nivelul UE, evaluări vamale pentru combaterea riscurilor comune. În vederea consolidării securității frontierelor, ar trebui să se facă schimb de informații la nivelul UE. În 2011, pentru consolidarea securității vamale la nivelul necesar la frontierele externe, Comisia se va concentra asupra opțiunilor de a **îmbunătăți capacitățile de analiză a riscului și de stabilire a obiectivelor la nivelul UE** și va prezenta propuneri în materie, dacă este cazul.

Acţiunea nr. 4: îmbunătăţirea cooperării între agenţii la nivel naţional

Până la sfârșitul anului 2011, statele membre ar trebui să înceapă să elaboreze **analize de risc comune**. Acest fapt ar trebui să implice toate autoritățile competente în materie de securitate, inclusiv poliție, polițiști de frontieră și autorități vamale, care identifică puncte sensibile și amenințări multiple și transversale la frontierele externe, de exemplu filiere de imigrație clandestină și contrabandă cu droguri, detectate în repetate rânduri, din aceeași regiune la aceleași puncte de trecere a frontierei. Aceste analize ar trebui să completeze raportul anual prezentat de Comisie cu privire la infracțiunile transfrontaliere cu contribuții comune din partea Frontex și a Europol. Până la sfârșitul anului 2010, Comisia va finaliza un studiu menit să identifice cele mai bune practici privind cooperarea între polițiștii de frontieră și autoritățile vamale care lucrează la frontierele externe ale UE și să studieze cea mai bună modalitate de diseminare a acestora. În 2012, Comisia va prezenta sugestii referitoare la modul de **îmbunătățire a coordonării verificărilor la frontiere** efectuate de diferite autorități naționale (poliție, polițiști de frontieră, autorități vamale). Ulterior, până în 2014, Comisia va elabora, împreună cu Frontex, Europol și Biroul European de Sprijin pentru Azil, standarde minime și cele mai bune practici în materie de cooperare între agenții. În special, acestea ar trebui să se aplice analizelor de risc comune, anchetelor comune, operațiunilor comune și schimbului de informații.

OBIECTIVUL NR. 5: creşterea capacităţii de rezilienţă a Europei în caz de crize şi de dezastre

UE este expusă unui mare număr de crize şi dezastre potenţiale, cum ar fi cele asociate schimbărilor climatice şi cele cauzate de terorism şi de atacurile cibernetice împotriva infrastructurii critice, de diseminări, intenţionate sau neintenţionate, de agenţi patogeni, de epidemii de gripă care apar în mod brusc şi de deficienţe în materie de infrastructură. Aceste ameninţări transversale impun îmbunătăţiri ale practicilor de gestionare a dezastrelor şi a crizelor de lungă durată, din punct de vedere al eficacităţii şi al coerenţei. Acestea necesită atât solidaritate în materie de răspuns, cât şi responsabilitate în ceea ce priveşte prevenirea şi pregătirea, punând accentul pe o mai bună evaluare şi gestionare a riscului tuturor pericolelor potenţiale, la nivelul UE.

Acţiunea nr. 1: utilizarea deplină a clauzei de solidaritate

Clauza de solidaritate din Tratatul de la Lisabona[32] introduce obligaţia juridică pentru UE şi statele membre ale acesteia de a-şi acorda reciproc asistenţă cazul în care un stat membru face obiectul unui atac terorist ori al unui dezastru natural sau provocat de om. Prin punerea în aplicare a acestei clauze, UE îşi propune să se organizeze mai bine şi să fie mai eficientă în gestionarea crizelor, atât din punct de vedere al prevenirii, cât şi al răspunsului. Pe baza propunerii transversale a Comisiei şi a Înaltului Reprezentant - care va fi prezentată în 2011 - sarcina colectivă a UE va consta în **punerea în aplicare a clauzei de solidaritate**.

Acţiunea nr. 2: o abordare a tuturor pericolelor în evaluarea ameninţării şi a riscului

Până la sfârşitul anului 2010, Comisia va dezvolta, împreună cu statele membre, orientări în materie de **evaluare** şi de cartografiere **a riscului** pentru gestionarea dezastrelor, pe baza unei abordări care ia în considerare mai multe tipuri de pericole şi de riscuri. Aceste orientări vizează, în principiu, toate dezastrele naturale şi provocate de om. Până la sfârşitul anului 2011, statele membre ar trebui să dezvolte abordări naţionale ale gestionării riscului, inclusiv analize de risc. Pe această bază, Comisia va pregăti, până la sfârşitul anului 2012, o prezentare generală transectorială a principalelor riscuri, naturale şi provocate de om, cu care UE ar putea să se confrunte în viitor[33]. În plus, iniţiativa Comisiei privind securitatea sanitară, prevăzută pentru 2011, va încerca să consolideze coordonarea gestionării riscului de către UE şi va întări structurile şi mecanismele existente în domeniul sănătăţii publice.

În ceea ce priveşte **evaluarea ameninţării**, Comisia va susţine eforturile pentru îmbunătăţirea înţelegerii reciproce a diferitelor definiţii ale nivelurilor de risc şi pentru ameliorarea comunicării în cazul în care aceste niveluri se modifică. În 2012, statele membre sunt invitate să îşi întocmească propriile evaluări ale ameninţărilor în materie de terorism şi alte altor ameninţări. Începând din 2013, Comisia va elabora, împreună cu coordonatorul UE pentru combaterea terorismului şi cu statele membre, prezentări generale periodice ale actualelor ameninţări, pe baza evaluărilor naţionale.

Până în 2014, UE ar trebui să instituie o **politică de gestionare a riscului** coerentă, care să lege evaluările ameninţărilor şi ale riscurilor de luarea deciziilor.

---

[32] Articolul 222 din TFUE.

[33] Concluziile Consiliului privind un cadru comunitar de prevenire a dezastrelor în UE, noiembrie 2009.

Acțiunea nr. 3: stabilirea de legături între diferitele centre de conștientizare a situațiilor

Un răspuns eficient și coordonat în situații de criză depinde de capacitatea de a avea în mod rapid o imagine de ansamblu cuprinzătoare și precisă a situației. Informațiile privind o situație din interiorul sau din afara UE trebuie să fie extrase din toate sursele relevante, să fie analizate, evaluate și comunicate statelor membre și serviciilor operaționale și de politică din instituțiile UE. Cu ajutorul unor mijloace de comunicare sigure, integrate în întregime în rețea, al unui echipament potrivit și al unui personal format în mod corespunzător, UE poate **dezvolta o abordare integrată, bazată pe o apreciere comună și partajată într-o situație de criză**.

Pe baza capacităților și a expertizei existente, Comisia va consolida, până în 2012, legăturile dintre funcțiile de alertă timpurie sectoriale și funcțiile de cooperare în caz de criză[34], inclusiv cele în materie de sănătate, protecție civilă, monitorizare a riscului nuclear și a terorismului și va utiliza programele operaționale sub conducerea UE. Aceste dispoziții vor contribui la îmbunătățirea legăturilor cu agențiile UE și cu Serviciul European de Acțiune Externă, inclusiv Centrul de situații, și vor permite un schimb mai bun de informații și, dacă este cazul, elaborarea de rapoarte comune la nivelul UE în materie de evaluare a amenințării și a riscului.

Coordonarea eficientă între instituțiile, organismele și agențiile UE necesită un cadru general coerent pentru protejarea informațiilor clasificate. Prin urmare, în 2011, Comisia intenționează să prezinte o propunere în vederea abordării acestui aspect.

Acțiunea nr. 4: dezvoltarea unei capacități europene de răspuns în situații de urgență pentru combaterea dezastrelor

UE ar trebui să poată răspunde în cazul producerii unor dezastre, atât în interiorul, cât și în afara teritoriului său. Învățămintele desprinse în urma recentelor evenimente sugerează că se pot aduce în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește rapiditatea intervenției și caracterul adecvat al acțiunii, coordonarea operațională și politică, precum și vizibilitatea răspunsului UE în caz de dezastre, deopotrivă pe plan intern și extern.

În conformitate cu strategia de răspuns în caz de dezastre, adoptată recent[35], UE ar trebui **să instituie o capacitate europeană de răspuns în situații de urgență** pe baza resurselor preangajate ale statelor membre în stare de alertă pentru operațiunile UE și a planurilor de urgență convenite în prealabil. Eficacitatea și rentabilitatea ar trebui să fie îmbunătățite prin utilizarea în comun a logisticii și prin luarea unor dispoziții mai simple și mai ferme privind punerea în comun și cofinanțarea resurselor de transport. În 2011, vor fi prezentate propuneri legislative pentru punerea în aplicare a propunerilor-cheie.

3. PUNEREA ÎN APLICARE A STRATEGIEI

Realizarea „Strategiei de securitate internă a UE în acțiune” ține de responsabilitatea comună a instituțiilor UE, a statelor membre și a agențiilor UE. Aceasta necesită un proces convenit

---

34 Comisia va continua să utilizeze și să dezvolte ARGUS - a se vedea COM(2005) 662 - și procedurile aferente pentru crizele care afectează mai multe sectoare și implică mai multe tipuri de riscuri, precum și în vederea coordonării între toate serviciile Comisiei.

35 „Consolidarea răspunsului european în caz de dezastre: rolul protecției civile și al asistenței umanitare” - COM(2010) 600.

pentru punerea în aplicare a strategiei, cu o repartizare clară a rolurilor şi a responsabilităţilor, între Consiliu şi Comisie, în strânsă legătură cu Serviciul European de Acţiune Externă, care au rolul a stimula înregistrarea de progrese în vederea îndeplinirii obiectivelor strategice. În special, Comisia va susţine activităţile Comitetului permanent pentru cooperarea operaţională în materie de securitate internă (COSI), cu scopul de a asigura promovarea şi consolidarea cooperării operaţionale şi facilitarea acţiunii autorităţilor competente ale statelor membre[36].

Punerea în aplicare

Priorităţile se reflectă atât în planificarea operaţională a agenţiilor UE, cât şi la nivel naţional şi în programele de lucru ale Comisiei. Comisia va asigura că activităţile legate de securitate, inclusiv cercetarea în domeniul securităţii, politica industrială şi proiectele desfăşurate în cadrul unor programe finanţate de UE referitoare la securitatea internă a acesteia, sunt coerente cu obiectivele strategice. Cercetarea în domeniul securităţii va continua să fie finanţată din programul-cadru multianual de cercetare şi dezvoltare. Pentru a asigura punerea în aplicare cu succes a strategiei, Comisia va institui un grup de lucru intern. Serviciul European de Acţiune Externă va fi invitat să participe în vederea asigurării coerenţei cu strategia europeană de securitate, care are un caracter mai amplu, şi în vederea utilizării sinergiilor dintre politicile interne şi cele externe, inclusiv evaluările riscurilor şi ameninţărilor. În acelaşi scop, COSI şi Comitetul politic şi de securitate ar trebui să conlucreze şi să stabilească reuniuni periodice.

Finanţarea UE care ar putea fi necesară pentru perioada 2011-2013 va fi pusă la dispoziţie în cadrul actualelor plafoane ale cadrului financiar multianual. Pentru perioada de după 2013, finanţarea în materie de securitate internă va fi analizată în contextul unei dezbateri la nivelul Comisiei privind toate propunerile care vor fi formulate pentru perioada respectivă. În cadrul acestei dezbateri, Comisia va lua în considerare posibilitatea înfiinţării unui fond pentru securitatea internă.

Monitorizare şi evaluare

Comisia, împreună cu Consiliul, va monitoriza progresele înregistrate în ceea ce priveşte „Strategia de securitate internă a UE în acţiune”. Comisia va prezenta Parlamentului European şi Consiliului un raport anual privind strategia, pe baza contribuţiilor statelor membre şi ale agenţiilor UE, şi utilizând, în măsura posibilului, mecanismele de raportare existente. Raportul anual va evidenţia principalele evoluţii pentru fiecare dintre obiectivele strategice, evaluând dacă acţiunile la nivelul UE şi al statelor membre au fost eficiente şi formulând recomandări, dacă este cazul. De asemenea, raportul anual va include o anexă în care se va descrie situaţia securităţii interne. Aceasta va fi întocmită de către Comisie, cu ajutorul contribuţiilor agenţiilor competente. Anual, acest raport ar putea furniza informaţii pentru dezbaterile privind securitatea internă din cadrul Parlamentului European şi al Consiliului.

[36] Articolul 71 din TFUE; a se vedea, de asemenea, Decizia 2010/131/UE a Consiliului privind instituirea Comitetului permanent pentru cooperarea operaţională în materie de securitate internă.

OBSERVAțII FINALE

Lumea noastră este în schimbare, la fel ca şi ameninţările şi provocările din jurul nostru. Răspunsul Uniunii Europene ar trebui să evolueze în consecinţă. Conlucrând pentru punerea în aplicare a acţiunilor evidenţiate în prezenta strategie, suntem pe calea cea bună. În acelaşi timp, este inevitabil ca, oricât de puternici şi de bine pregătiţi suntem, ameninţările să nu poată fi niciodată eliminate în întregime. Din acest motiv, este cu atât mai important să ne intensificăm eforturile.

Odată cu noul cadru juridic instituit de Tratatul de la Lisabona, „Strategia de securitate internă a UE în acţiune" ar trebui să devină programul comun al UE pentru următorii patru ani. Succesul acestuia depinde de eforturile reunite ale tuturor actorilor UE, dar şi de cooperarea cu restul lumii. Numai prin unirea forţelor şi prin conlucrare în vederea punerii în aplicare a acestei strategii, statele membre, instituţiile, organismele şi agenţiile UE pot oferi un răspuns european cu adevărat coordonat la ameninţările actuale la adresa securităţii.

Anexă: rezumatul obiectivelor și acțiunilor

STRATEGIA DE SECURITATE INTERNĂ

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	**RESPONSABIL**	**CALENDAR**
OBIECTIVUL NR. 1: destrămarea rețelelor infracționale internaționale		
Acțiunea nr. 1: identificarea și dezmembrarea rețelelor infracționale		
Propunere privind utilizarea registrelor cu numele pasagerilor în UE	COM[37]	2011
Eventuala revizuire a legislației UE în materie de combatere a spălării banilor pentru a permite identificarea proprietarilor societăților și a trusturilor	COM	2013
Orientări privind utilizarea registrelor conturilor bancare pentru urmărirea fondurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni	COM	2012
Strategie privind colectarea, analizarea și schimbul de informații referitoare la tranzacțiile cu fonduri provenite din săvârșirea de infracțiuni, inclusiv formare	COM împreună cu SM și CEPOL	2012
Utilizarea în mai mare măsură a echipelor comune de anchetă, formate în termen scurt	SM împreună cu COM, Europol și Eurojust	În curs de desfășurare

[37] Semnificația abrevierilor: Comisia Europeană (COM), state membre (SM), Colegiul European de Poliție (CEPOL), Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA), Centrul Maritim de Operațiuni și Analize – Stupefiante (MAOC-N), Centrul de coordonare pentru lupta antidrog în Marea Mediterană (CECLAD-M), Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO), Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (ÎR).

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
Acțiunea nr. 2: protejarea economiei împotriva infiltrării de natură infracțională		
Propunere privind monitorizarea și susținerea eforturilor depuse de statele membre pentru combaterea corupției	COM	2011
Crearea unei rețele a punctelor de contact naționale pentru organismele guvernamentale și de reglementare	COM împreună cu SM	2011
Acțiuni pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și pentru combaterea vânzării de mărfuri contrafăcute pe internet	SM și COM	În curs de desfășurare
Acțiunea nr. 3: confiscarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni		
Propunere privind confiscarea în cazul implicării unei părți terțe, confiscarea extinsă și confiscarea care nu necesită pronunțarea unei hotărâri de condamnare	COM	2011
Înființarea unor birouri eficiente de recuperare a activelor și luarea măsurilor necesare pentru gestionarea activelor	SM	2014
Indicatori comuni de evaluare a performanțelor birourilor de recuperare a activelor și orientări pentru a împiedica grupurile infracționale să redobândească activele confiscate	COM	2013

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
OBIECTIVUL NR. 2: prevenirea terorismului și combaterea radicalizării și a recrutării		
Acțiunea nr. 1: punerea la dispoziția comunităților a unor mijloace de acțiune pentru a preveni radicalizarea și recrutarea		
Crearea unei rețele a UE pentru creșterea gradului de informare a publicului cu privire la radicalizare, care să aibă un forum de discuții online, precum și organizarea de conferințe în întreaga UE. Acordarea de sprijin societății civile pentru a prezenta, a traduce și a combate propaganda extremistă violentă	COM împreună cu Comitetul Regiunilor	2011
Conferință ministerială privind prevenirea radicalizării și a recrutării	COM	2012
Manual privind prevenirea radicalizării, destrămarea recrutării, precum și posibilitatea de retragere și reabilitare	COM	2013-2014
Acțiunea nr. 2: blocarea accesului teroriștilor la finanțare și la produse cu dublă utilizare și urmărirea tranzacțiilor acestora		
Cadru pentru înghețarea activelor deținute de teroriști	COM	2011
Punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru împiedicarea accesului la substanțe explozive și la substanțe chimice, biologice, radioactive și nucleare	SM	În curs de desfășurare
Politică pentru extragerea și analizarea datelor de mesagerie financiară în UE	COM	2011
Acțiunea nr. 3: protecția transporturilor		
Comunicare privind politica de securitate a transporturilor	COM	2011

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
OBIECTIVUL NR. 3: creșterea nivelului de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul cibernetic		
Acțiunea nr. 1: dezvoltarea capacităților în domeniul aplicării legii și în cadrul sistemului judiciar		
Înființarea unui centru al UE de combatere a criminalității cibernetice	Va face obiectul unui studiu de fezabilitate care va fi efectuat de către COM în 2011	2013
Dezvoltarea capacităților pentru anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor cibernetice	SM împreună cu CEPOL, Europol și Eurojust	2013
Acțiunea nr. 2: conlucrarea cu sectorul industrial în vederea punerii la dispoziția cetățenilor a unor mijloace de acțiune și în vederea protejării acestora		
Luarea de măsuri în vederea semnalării incidentelor referitoare la infracțiuni cibernetice și elaborarea de orientări pentru cetățeni privind securitatea cibernetică și criminalitatea cibernetică	SM, COM, Europol, ENISA și sectorul privat	În curs de desfășurare
Orientări privind cooperarea în materie de gestionare a conținutului ilegal de pe internet	COM împreună cu SM și sectorul privat	2011
Acțiunea nr. 3: îmbunătățirea capacității de combatere a atacurilor cibernetice		
Înființarea unei rețele de echipe de intervenție în caz urgență informatică în fiecare SM și una pentru instituțiile UE, precum și elaborarea în mod periodic a unor planuri naționale de urgență și a unor exerciții de recuperare	SM și instituțiile UE, împreună cu ENISA	2012
Înființarea Sistemului european de alertă și schimb de informații (EISAS)	SM împreună cu COM și ENISA	2013

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
OBIECTIVUL NR. 4: consolidarea securității prin gestionarea frontierelor		
Acțiunea 1: utilizarea întregului potențial al EUROSUR		
Propunere privind înființarea EUROSUR	COM	2011
Proiect-pilot operațional la frontierele sudice sau sud-vestice ale UE	COM, Frontex, Europol, MAOC-N și CeCLAD-M	2011
Acțiunea nr. 2: consolidarea contribuției Frontex la frontierele externe		
Rapoarte comune privind traficul de persoane, filierele de imigrație clandestină și traficul de mărfuri ilicite ca bază pentru operațiuni comune	COM împreună cu Frontex și Europol	2011
Acțiunea nr. 3: gestionarea în comun a riscului în materie de circulație a mărfurilor la frontierele externe		
Inițiative pentru îmbunătățirea capacităților de analiză a riscului și de stabilire a obiectivelor	COM	2011
Acțiunea nr. 4: îmbunătățirea cooperării între agenții la nivel național		
Dezvoltarea analizelor de risc comune naționale, care implică poliția, polițiștii de frontieră și autoritățile vamale pentru identificarea punctelor sensibile la frontierele externe	SM	2011
Sugestii pentru îmbunătățirea coordonării verificărilor la frontiere, efectuate de diferite autorități	COM	2012
Elaborarea de standarde minime și de cele mai bune practici în materie de cooperare între agenții	COM, Europol, Frontex, EASO	2014

OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
OBIECTIVUL NR. 5 creșterea capacității de reziliență a Europei în caz de crize și de dezastre		
Acțiunea nr. 1: utilizarea deplină a clauzei de solidaritate		
Propunere privind punerea în aplicare a clauzei de solidaritate	COM/ÎR	2011
Acțiunea nr. 2: o abordare a tuturor pericolelor în evaluarea amenințării și a riscului		
Orientări privind evaluarea și cartografierea riscului pentru gestionarea dezastrelor	COM împreună cu SM	2010
Abordări naționale ale gestionării riscului	SM	2011-2012
Prezentare transectorială a eventualelor riscuri naturale și provocate de om	COM	2012
Propunere privind amenințările la adresa sănătății	COM	2011
Prezentări periodice ale amenințărilor actuale	COM împreună cu SM și CTC	2013
Instituirea unei politici coerente de gestionare a riscului	COM împreună cu SM	2014
Acțiunea nr. 3: stabilirea de legături între diferitele centre de conștientizare a situațiilor		
Consolidarea legăturilor între funcțiile de alertă timpurie sectoriale și funcțiile de cooperare în caz de criză	COM	2012
Propunere privind un cadru general coerent pentru protecția informațiilor clasificate	COM	2011
Acțiunea nr. 4: dezvoltarea unei capacități europene de răspuns pentru combaterea dezastrelor		
Propuneri privind dezvoltarea unei capacități europene de răspuns în situații de urgență	COM	2011